

[Udenrigsministeren]

Det er endvidere klart, at vi vil fastholde den traditionelle danske politik, hvorefter der ikke under de nuværende omstændigheder kan stationeres atomvåben på dansk territorium. Der bliver således ikke tale om, at Danmark skal modtage nogen af de nye TNF-våben. Denne politik har under hele planlægningsprocessen i NATO været klart accepteret og respekteret af vore allierede, og der har ikke på noget tidspunkt været rejst tvivl om den danske politik. Det er fortsat regeringens opfattelse, at Danmark ved en fatholden af denne politik yder sit bidrag til bevarelsen af stabiliteten og balancen i Norden og i Europa i øvrigt.

Som bekendt går det foreliggende NATO-oplæg ud på, at de nye våben skal stationeres i vesteuropæiske NATO-lande, som allerede i mange år har haft amerikanske atomvåben på deres territorium, nemlig Forbundsrepublikken Tyskland, Storbritannien, Italien, Belgien og Holland.

I regeringens vurdering af, hvorledes Danmark skal stille sig til det samlede oplæg til NATO-ministtermødet i december indeholdende moderniseringsbeslutning og våbenkontrollforslag, er selvsagt indgået de elementer, jeg her har fremdraget. Regeringen har i denne forbindelse overvejet en generel udsættelse af en principbeslutning i NATO om TNF, indtil mulighederne for at afprøve den sovjetiske forhandlingsvilje havde foreligget. Jeg skal ikke lægge skjul på, at regeringen har følt sig tiltrukket af en sådan linje.

Men kendsgerningen er, at balancen hurtigt og stærkt forrykkes med produktionen af 50 SS-20 pr. år, og derfor spiller tidsfaktoren en meget vigtig rolle.

Dette er grunden til, at regeringen som bekendt har besluttet at foreslå sine allierede en udskydelse i op til 6 måneder af NATOs moderniseringsbeslutning. Sigtet hermed er, at den sovjetiske regering inden for denne periode klart skal tilkendegive, at den omgående vil standse al videre produktion og stationering af SS-20 og Backfire. Sovjetunionen må samtidig erklære sig rede til straks at indlede reelle nedrustningsforhandlinger om bl. a. en fastfrysning af de langtrækkende sovjetiske TNF-styrker som udgangspunkt for en videre nedtrapning af TNF-våbnene på begge sider.

Såfremt Sovjetunionen ikke griber denne chance, må den NATO-beslutning, som her-

efter skal træffes, baseres på det foreliggende NATO-oplæg, som jeg omtalte for lidt siden. I denne situation vil man, som jeg allerede har sagt, fra dansk side tillægge reelle våbenkontrollforhandlinger den højeste prioritet.

Når regeringen har stillet dette tidsmæssigt begrænsede og betingede udsættelsesforslag, som vi måtte regne med at ikke alle vore allierede ville være enige i, gjorde vi det, fordi vi fandt, at NATO-alliancen herigennem ville kunne vise sin politiske styrke ved at understrege alliancens klart forsvarsmæssige karakter og dens vilje til at søge virkelig afspænding.

Dette initiativ skal også ses i sammenhæng med de mange andre afspændingsmuligheder, som NATO-landene i den kommende tid vil koncentrere sig om. Jeg skal her blot pege på Madridmødet i efteråret 1980 til opfølgning af konferencen om sikkerhed og samarbejde i Europa, et nyt tysk udspil for at skabe fremdrift i MBFR-forhandlingerne og det franske forslag til afholdelse af en europæisk nedrustningskonference, også kaldet CDE.

Vort udspil skal altså også ses på baggrund af regeringens ønske om at bidrage til at standse rustningskapløbet, hvis farer jeg allerede har omtalt, og hvis økonomiske omkostninger er enorme. Det gælder især på et tidspunkt, hvor vore lande kæmper med store økonomiske problemer, og hvor ressourcerne burde sættes ind imod fattigdommen i den tredje verden.

I de sidste uger op til NATO-ministtermødet den 12. december dette år vil regeringen nu med sine allierede drøfte det danske udspil. Som det vil vides, har allerede flere lande reageret herpå. Dette svarer helt til den praksis, der i årenes løb har udviklet sig inden for NATO, og som Danmark altid har fundet særdeles nyttig.

Ligesom vi går ud fra, at vore allierede nøje vil overveje vore forslag, vil vi naturligvis overveje deres synspunkter herpå. Det er i kraft af denne form for samarbejde, at NATO-alliancen har kunnet eksistere i mere end 30 år og vil fortsætte med at eksistere, til vi har fået løst det Øst-Vest-problem, som jo i sin tid førte til dens oprettelse.

Til slut vil jeg sige, at der i den offentlige debat fra mange forskellige partier og sider har været givet udtryk for utilfredshed med regeringens holdning, men ud fra modsatte